

בש"פ 7429/14 - חוסאם נאסר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7429/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

העורר: חוסאם נאסר

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו
מיום 7.10.2014 במ"ת 12851-09-14 שניתנה על ידי
כבוד השופט ד' עטר

תאריך הישיבה: י"ז בחשוון התשע"ה (10.11.2014)

בשם העורר:

עו"ד שרון ברגמן

בשם המשיבה:

עו"ד נעימה חנאובי

החלטה

א. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"א-1996 (להלן חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב (השופט ד' עטר) בתיק מ"ת 12851-09-14 מיום 7.10.14, בגין הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו (ת"פ 12554-09-14). עניינה של הפרשה – שתי עבירות שוד המזוהסות לעורר.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

ב. ביום 4.9.14 הוגש נגד העורר כתוב אישום, המיחס לו, במסגרת שני אישומים נפרדים, שתי עבירות שוד לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, תש"ז - 1977, ועבירה של מעשי פיזיות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק. לפי המתווך, בשני אירועים נפרדים - הראeson ביום 3.8.14 בסניף בנק "מסד" בכפר סבא, והשני ביום 10.8.14 בסניף הבנק הבינלאומי, אף הוא בכפר סבא - נכנס העורר לסניף, ניגש אל דלפק הקופאים תוך שהוא אוחז בידו חפץ הנחזה להיות אקדמי, פרץ את הדלת המפרידה בין הדלפק לאולם הלוקחות, ואימס על הקופאים באמרו "תביא כסף, תביא כסף" (כך במקורה הראשון) ו"את הכסף, תנו את הכסף" (כך במקורה השני). בשני המקורים מסרו הקופאים המפוחדים לעורר סכומי כסף מזומנים, והוא נטל את הכספיים ונמלט מן המקום. על פי הנטען, באירוע השני נמלט העורר באמצעות רכב שהחנה מחוץ לבנק, ובמהלך נסיעתו עלה על אי-תנוועה ואף חזה צומת באור אדום.

ג. יחד עם הגשת כתוב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים. בבקשתה נטען כי בידי המשيبة ראיותلقואורה להוכחת אשמת העורר, ובין היתר: צילומי אבטחה משני סניפי הבנק; הודיעותיהם של עובדי הבנקים; עדותם של ראייה אשר מסר מספר לוחית זיהוי התואם באופן חלקי את מספר הרישוי ברכב המילוט; חוות דעת של מז"פ ביחס לסרטוני האבטחה; איקונים למספר הטלפון של העורר, הממקמים אותו במסוק לזרות אירופי השוד במועדים הרלבנטיים; הודיעות בני משפחתו וחבריו של העורר וכן הודיעות נהג מונית, ממנה עולה כי הסיע את העורר לבנק "מסד" בסמוך לאירוע השוד הראשון. הוסיפה המשيبة וטענה, כי מעשי העורר מקיימים עילת מעצר סטטוטורית נוכח החשש ממשיבוש הליכי משפט (לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים), שכן העורר התייצב לחקירה רק 8 ימים לאחר מכן בו הוזמן לכך, וזאת לאחר שהעתמת עם בטו Shirion (להלן Shirion) שנחקקה אף היא בקשר לאירוע, וזאת כדי לברר את מהות החקירה. כן נטען לקיומה של עילת מעצר נוספת, נוכח מסוכנותו של העורר לציבור (לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק). לבסוף צינה המשيبة, כי העורר ביצע לכואורה את המיחס לו אך זמן קצר לאחר ש:rightה עונש מססר בפועל של 24 חודשים בגין עבירות של התפרצויות והזק לרכוש, וכי לחובתו 9 הרשעות קודמות, לרבות הרשעה בעבירות שוד שנעבירה בשנת 2004, בגין ריצה תקופת מססר בפועל בת 4 שנים.

ד. בדין בבית המשפט המחוזי ביום 7.10.14, הסכים בא כוח העורר dazu להתקיימו של ראיות לכואורה, אך סבר כי עצמתן נמוכה באופן המחייב את שחרורו של העורר לחילופת מעצר. בא כוח המשيبة טען, כי אין לסמוך על העורר נוכח המסוכנות העולה מכתב האישום כנגדו וכן בשל עבורי הפלילי המכוביד, הכול הרשעות בעבירות דומות לעבירות נשוא כתוב האישום. כן ציין, כי העורר לא התייצב לחקירה במועד שהוזמן לכך, ואף ניסה לדלות מהתו Shirion פרטניים בנוגע לשאלות שנשאלה בחקירתה, כדי לברר בדבר חומר הראיות המצביע בידי חוקריו. על יסוד האמור טענה המשيبة, כי אין לאפשר את שחרורו של העורר לחילופת מעצר.

ה. בהחלטה מאותו יום קיבל בית המשפט המחוזי את בקשה המשيبة והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים. בית המשפט קבע, כי אין ראיות ישירות להוכחת העבירות המיחוסות לעורר, אלא "מארג ראיות נסיבותות לכואורות, אשר הצבירותן מובילה למסקנה כי בשלב זה של הדיון קיימים פוטנציאלי להוכחת המיחס למשיב בכתב האישום" (עמ' 3 להחלטה). לצורך קביעה זו סקר בית המשפט בהרחבה ראיות אלה, ובין היתר: הודיעתו של לקוחות ששאהה בבנק בעת אירוע השוד השני (להלן עד הלוקוח), לפיה נראה העורר כשהוא עוזב את הבנק בבהילות, נכנס לרכב שהחנה בחניה כפולה ונושא במחירות מן המקום. כן מסר העד, כי הספרה הראשונה בלוחית הזיהוי הייתה מטופשת, אך הצלח להזות את שלוש הספרות האחרונות, 818; צילום של הרכב המילוט שנמסר למשטרת עד ידי נהג (להלן עד הנהג) שהבחן ברכב העוקף אותו דרך אי-תנוועה, ומסר כי הבחן גם בספרות 14-818 בלוחית הזיהוי של

הרכב; מזכיר של רס"ר אמיר שרון אשר הגידיל את תමונת הרכב שנמסרה למשטרה וזיהה את צירוף המספרים 14-18-0. בחיפוש שערך על פי ספורות אלה אותר רכב אחד בלבד, השיר לשרון; חקירתה של שרון, בה מסרה כי למעלה מ-5 חודשים כבר אינה נוהגת ברכב. כן צינה, כי רכשה בעבר העורר בתחלת יולי 2014, לאחר שהשתחרר מן המעצר, טלפון נייד, ואיכונים למספר זה מיקמו את הטלפון, בזמןם הרלבנטיים, בסמוך לזרות האירועים; העורדה כי העורר התיעצב לחקירה רק ביום 18.8.14, אף כי מודיע היה לחקירה של שריון שנערכה ביום 10.8.14 וגילתה בה עניין; חקירותו של העורר, שבמהלן סתר את עצמו ואף חזר בו מגרסאותיו. כך למשל טען העורר בחקירה מאוחרת, כי בעת השוד הראשון החנה את רכב המילוט בבית חולים "מאריך" בכפר סבא, ואולם חזר בו לאחר מכן מגרסה זו; והודיעויהם של נהג מונית וסדרן העובודה שלו, לפיה בבוקר השוד הראשון הסיע נהג המונית את העורר מבית החולים לרחוב בו ממקום הבנק, ובשעה הרלבנטית, בסמוך לאחר ביצועו של השוד, הסיעו נהגה לבית החולים; תיעוד האירועים בצילומי האבטחה שני הנקים, בו ניתן להבחין בדמיון בין חלקו פניו הגלויים ומבנה הגוף של השודד לבין אלה של העורר; עדותה של עובדת בבנק "מזרחי-טפחות", בו לעורר חשבון בנק, באשר למצבו הכלכלי הירוד של העורר; אמירות מפלילות שנאמרו מפי העורר במסגרת חקירתו ומגרסה שמסר בפני המדובב, מהן עולה כי לעורר ידיעה בדבר פרטיים מוכנים בקשר לזרות האירועים; נוכח האמור נקבע, כי קיימות ראיותلقאה בעוצמה המספקת להוכחת אשמתו של העורר, ובית המשפט הורה על עצמו כאמור מעלה.

הערר

בערר שהוגש באמצעות בא כוחו החדש טען העורר, כי עצמתן המצתברת של הראיות הנסיבתיות כנגדו חלהה באופן שיש בו כדי להצדיק בחינת חלופת מעצר בעניינו. בהמשך לכך מתיחס העורר לשלו' הראיות שצין בית המשפט בהחלטתו וטוען, בין היתר, כי לא נצפה בשום שלב נוהג ברכבו של שריון במהלך המועדים הרלבנטיים; כי רכב המילוט כלל לא נצפה במהלך הרלבנטי לשוד הראשון; כי אין כל ראייה לכך שהרכב שנצפה על ידי העד הלקוות הוא אותו רכב שנצפה על ידי העד הנהג. עוד טען העורר, כי הדמיון בין מבצע השוד העולה לכאורה מתייעוד מצלמות האבטחה אין די בו לביסוס התשתית הראייתית כנגדו. בהקשר זה אף נאמר, כי בדו"ח הבדיקה הדיגיטלית זיהוי כשודד ממקום ברמת ודאות נמוכה ביחס לשני מעשי השוד – לגבי השוד הראשון, "אפשרי" כי מדובר בעורר, וביחס לשוד השני "לא ניתן לשלו' זאת" – דבר המחייב לדבורי את עצמת הראיות.

אשר לאICON הטלפון נתען, כי האICON בבוקר השוד הראשון אינו ממוקם באותו בסניף הבנק, אלא בקרבת מקום; ביחס לאICON בבוקר השוד השני העורר, כי אICONו בשעת השוד דוקא מרחק אותו מזירת האירוע. כן נתען, כי תיאור החשוד על פי העדים מחליש את זיהויו של העורר כשודד, שכן לפי חלק מן העדים השודד לא היה בעל חזות ערבית אלא חזות "מזרחה אירופאית" או "רוסית", בעוד העורר הוא בעל "חזות מזרחה" לדבריו; עדה אחת צינה כי יתרן שלשודד היה מבטא רוסי, ואילו עדה אחרת צינה כי השודד דיבר במבטא עברי נקי – ולדברי העורר, אופן דיבורו אינו מותיר ספק אשר למצאו ערבי. אשר לעדותו של עובד בנק "מזרחי-טפחות", טען העורר כי אין במצב כלכלי קשה בהכרח להוביל לביצוע מעשי שוד, ומכל מקום אין לייחס משקל לעדות זו שעה שאין העובד מופיע ברשימה עדית התביעה בכתב האישום ולא הוגש בקשה לצרפו. כן מוסיף העורר, כי אמירותו המפלילותلقאה שנאמרו במסגרת חקירותו – כך למשל, כאשר אמר לחוקרת "יש לך תיק תפור, מה את מחרבשת" – נאמרו בצדיניות, וחילקן כלל לא נאמרו. אשר לאמירותו בפני המדובב נתען, כי הסוגיות שהעללה העורר בדבר טביעות האצבע, והמצביעותلقאה על ידיעת פרטיים מוכנים מזירת האירוע, נאמרו מתוך חשש להפלהתו באמצעות השתלת טביעות אצבעותיו במקום, והכרת הפרטים המוכנים לכאה נבעה מן השחזר שערקה היחידה החוקרת עמו בזרות האירועים.

ז. בדיעון חזר בא כוח העורר על טענותיו שבבקשה, לפיהן הריאות לכאורה העומדות כנגד העורר חלשות באופן המצדיק את שחרורו לחופפת מעצר; לצורך כך שב והעלת טענות כנגד הריאות השונות – זיהוי הרכב, איכוני הטלפון, תיעוד מצלמות האבטחה ואמירות העורר מול החוקרים והمدובב – שפורטו מעלה. אשר לחופפת מעצר טعن בא כוח העורר, כי בני משפחתו של העורר, אנשיים נורמטיביים, מוכנים וראויים לפקח עליו, והציג לשם כך חלופה בדמות מעצר בית מלא, בתוספת ערבותות ופיקוח מתמיד בשמירה בין בני המשפחה. מטעם המשיבה נאמר, כי היא סומכת ידה על החלטת בית המשפט המחויז, אשר קבע כי כנגד העורר קיימן מארג ראייתי בעוצמה המצדיקה את המשך מעצרו, ולצורך כך חזרה על רשימת הריאות שנסקירה בהרחבה בהחלטתו של בית המשפט המחויז. באת כוח המשיבה הוסיפה והתייחסה לעברו הפלילי של העורר, הכול 9 הרשעות קודומות בגין ריצה 9 שנים מסור בפועל בסך הכל; כן עידכנה באת כוח המשיבה, כי עבר הדין נודע למשיבה שרכב המילוט מצוי בשטחי הרשות הפלסטינית.

הכרעה

ח. לאחר עיון בחומר החקירה בעניינו של העורר, הגיעו לכל מסקנה כי בידי המשימה ריאות לכאורה, שיש בהן פוטנציאלי ראייתי המקיים סיכוי סביר לביסוס אשמו (סעיף 21(2)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי; בש"פ 4329/12 אימאם נ' מדינת ישראל (2012); בש"פ 4667/12 אוזלאי נ' מדינת ישראל (2012)). אכן, הריאות הן נסיבותיות, ואולם אין בכך כדי לגבור מן העובדה שהן משתלבות יחד לכדי מארג ראייתי שיש בכוחו להרשות את העורר במוחס לו (בש"פ 13/1636 קאניאונג נ' מדינת ישראל (2013), בפסקה ט"ו).

ט. כך למשל, במרכז הפרשה ניצבת מכוניתה של שירין, רכב מסווג "פורד מונדיואו", מ.ר. 8901814, אשר לפני הנטען נמלט בה העורר לאחר ביצוע השוד השני. כאמור, עד הלקוח מסר בהודעתו (הודעה מס' 2 במצגי הتبיעה), כי ראה את השוד נמלט במכונית ("רכב ישן מספר שונה לבן בהיר") שחנה בחניה כפוליה בסמוך לבנק. עוד נמסר מטעמו, כי הספרות הראשונות בלוחית הזיהוי טושטו, אך הצליח לזהות את הספרות האמצעיות, הן 818.מן העד הנג נמסר (הודעה מס' 23), כי הבחן – בדיקות הסמכות לאחר ביצוע השוד – ברכב מסווג פורד, דגם "מונייאו" או "פוקוס", אשר עקף אותו דרך אי תנועה וחצה בצדמת ברמזור אדום. העד הספיק לצלם את הרכב, והעביר את התמונה (א.פ.ש. 3 במצגי הتبיעה) לידי המשטרה, תוך שציין כי זיהה את הספרות 14-18-818 בלוחית הזיהוי. רס"ר אמיר שרון, אשר קיבל תמונה זו לידי, הגדיל את התמונה והבחן כי חמש הספרות האחרונות הן 14-18-0, ועל פי מספרים אלה איתר רכב אחד בלבד, רכב מסווג "פורד מונדיואו", מ.ר. 8901814, שבבעלתה של שירין. מאז ביצוע השוד השני ועד עבר הדין – שاز צאמור נודע למשיבה כי הרכב אותו בשטחי הרשות הפלסטינית – לא נמצא רכב זה, והעורר לא הצליח לספק הסבר להיעלמותו. בהודעתו מיום 18.8.14 (הודעה מס' 13), שלל העורר כל מידע באשר לרכב המילוט, וציין רק כי בבעלותה של שירין רכב, אך הוא אינו מודיע לסוג הרכב ולמספרו. ואולם, דבר זה נסתור בעדותו של שירין מיום 10.8.14 (הודעה מס' 9), והעורר אף חזר בו מכך ומסר בהודעה מאוחרת יותר, מיום 27.8.14 (הודעה מס' 27), כי הוא נהג ברכב לעתים.

י. העורר אף סתר את עצמו וחזר בו מגרסתו ביחס למעשיו בבוקר השוד הראשון. כך, בהודעתו מיום 24.8.14 (הודעה מס' 22) מסר כי החנה את רכבו ביום השוד בבית החולים, בין השעה 7:30 בבוקר לשעה 14:00 בצהרים

(שורות 51-74), אך לא ידע לומר היכן היה בזמן זה:

"שאלה: למי יש הרכב כזה במשפחה שלך?"

תשובה: אם אני אגיד לך שהרכב שאני עשיתו אותו את השוד על בנק מסד, שאני חמוד שעשיתו את השוד הזה בחונה ב-14.08.2003 בבית החולים מאיר משעה 7:30 בבוקר או 7:45 עד שעה אחת או שתים בצהרים ... זה אחד השודים שאתה אומר עשית את השוד ברכב שלך.

...

שאלה: מדוע חנה הרכב בחניון בה"ח באותו יום?

תשובה: לא ידוע, אני סימתי.

שאלה: האם אתה היה באותו היום בבית החולים?

תשובה: לא. לא. אין לי תשובה.

...

שאלה: איפה אתה היה באותו יום ב-08.3 בין השעות אותן הזכרת?

תשובה: לא זכר.

שאלה: האם הייתה בבית החולים?

תשובה: כן.

שאלה: מה הסיבה שהיית בבית"ח?

תשובה: אני לא צריך לענות על השאלות הללו.

שאלה: האם אתה היה בבית החולים בין השעות 14:00 ל 14:30 באותו ממנה?

תשובה: לא זכר.

שאלה: האם יצאת מבית"ח בין השעות האלה?

תשובה: לא זכר, שהייתי ולא הייתה.

בחקירה הבאה, ביום 14.8.27 (הodata מס' 27), חזר בו העורר מגרסתו הקודמת, לפיה החנה את הרכב בבית החולים (שורות 29-37):

שאלת: אני קצת ארען את זיכרונך, בחקירה הקודמת מסרת לי שהחנית את הרכב בחניון של בית החולים מאיר החל מהשעה 07:30 בבוקר ועד השעה 14:00, האם כתת אתה נזכר?

תשובה: לא 14:00, יכול להיות 13:00, 13:30, 13:20.

שאלת: באיזה צד של החניון החנית את הרכב?

תשובה: אני לא חניתתי את הרכב.

שאלת: מי חנה את הרכב?

תשובה: לא יודע.

שאלת: מי חנה את הרכב?

תשובה: לא יודע, לא זוכר.

יא. בהמשך לכך, על פי הودעת נהג המונית (הודעה מס' 29), והודעת סדרן העבודה שלו (הודעה מס' 36), בזמןים הרלבנטיים לפני השוד ולאחריו נסעה המונית מאזור בית החולים אל קרבת הבנק, ובתום אירוע השוד נסעה מאזור הסמוך לבנק ברחוב המובילഴהה לבית החולים. צצור עוד, איקון מספר הטלפון שברשות העורר – שעלה פי הודעתה של Shirin מיום 10.8.14, רכשה עבورو לאחר שהשתחרר מן הכלא – ממוקם אותו בסמוך לזרת האירוע בשני מקורי השוד.

יב. עוד יש לציין את תרגילי החקירה שבוצעו בעניינו של העורר בשיחותיו עם החוקרים ועם המדווח המשטרתי, במסגרתם תועדו מפי העורר מספר אמירות מפלילות. כך למשל, במצר מטעם החוקר רס"מ ירון טולדנו מיום 25.8.14 (מושג קכ"א למוצגי התביעה), נמסר כי העורר הוביל, כחלק מתרגילים חקירה, להטבעת אצבעותיו במשרדי היהודי הפלילי. על פי המ叙述, החל העורר לשאול שאלות מפורטות בדבר היהודי באמצעות טביעות אצבעותיו: "טרם הטבעתו, פנה אליו החשוד ואמר: 'אם פותחים מגרות ודלותות ככה (תוך שהוא מגדים תנוגות הזהה ופתיחה עם פרקי אצבעות) יש טביעות אצבע? ... אין טביעות אצבע', השבתי לו ואמרתי שישחוב טוב טוב וינסה לשזר את האירועים בבנקים ויגיע למסקנה אחרת, החשוד שתק ונראה כי הוא חושב דקות ארכוכות, בהמשך פנה אליו ואמר 'בוא נעשה עסקה מה אתה מציע?' ... בהמשך, בעת שעבר לידי חוקר זירה פנה אליו ושאל אותו: 'כמה נקודות ציריך בשבייל טביעות אצבע? 12, לא?'". באופן דומה במצר מיום 1.9.14 מסרה החקירה רס"מ אורית פלד שאל, כי בתום החקירה אמר לה העורר, בין היתר, כי "יש לך תיק תפור מה את מחרבשת? איפה הייתם עד היום? השוד בבנק מסד היה לפני חדש".

יג. מהצברות ראיות אלה, בין היתר, וגם אם לעורר השגות עליהן, עולה כי קיימת תשתיית ראייתית לכואורית להוכחת אשמתו. יודגש, כי טענותיו של העורר כנגד עצמת הראיות דין להתרברר בכור ההיתוך של ההליך העיקרי, ואילו שלב הנוכחי יש להסתפק בקביעה כי קיימות ראיות לכואורה להרשעתו של העורר במוחוס לו, ומכאן כי אין לשנות מהכרעת בית המשפט המחייב בהקשר זה. דומה גם לומר לעת זאת כי עצמתו הלכאורית של המארג ראייתית חלשה, אף אם בראיות נסיבותיות עסquine.

ד. ומכאן לשאלת חלופת המ Zucker - צריך בקש העורר, כי בית המשפט יבחן את שחררו לחלופה באמצעות תסקירות מעוצר. בא כוח העורר הציג כי בני משפחתו של העורר יפקחו עליו במעוצר בית מלא. סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים מצהה על בית המשפט לבחון, בטרם יורה על מעוצר מאחורי סוג ובריח, הנitin לאין את המסתוכנות הנשקפת מן הנאשם על ידי אמצעי שפגיעתו בחורתו פחותה. דבר זה נבחן, על פי הפסיכה, בהיבט המעשה ובהתבט העושה (בש"פ 6700 מדינת ישראל נ' גירה (2004), השופט עדיאל). אשר למשעה, נפסק לא אחת, כי אם סבור בית המשפט שלעילות המ Zucker עצמה גבוהה, מתייתר הצורך בבחינת חלופת מעוצר קונקרטיות (ראו בש"פ 8314 ג' עברי נ' מדינת ישראל (2012); בש"פ 3391/13 עוזיה נ' מדינת ישראל (2013); בש"פ 2873/14 אילוז נ' מדינת ישראל (2014)). כשלעצמו, תומך אני בככל בהזמנת תסקירות לשם עמידה על טיבו של העושה, אך פעמים שהמעשה הוא המונע את מתן האמון העיקרי. בכךון דין עומדת בסיס המ Zucker עילית המסתוכנות, העולה מן המិוחס לעורר מכתב האישום, לפיו פרץ לשני סניפי בנק ואיים על העובדים באמצעות חפץ הנזהה להיות אקדמי וזהת כדי שימסרו לידי כספים, ולאחר מכן – באירוע השוד השני – נוגג באופן רשלני ונמהר שיש בו כדי לסכן חי אדם. בהיבט העושה, עברו הפלילי של העורר – המונה עבירות רבות, רובן עבירות רכוש ובהן שוד מזון וכן עבירות איום ועוד אחרות, והכול בהרשעתו האחרונה מסר על תנאי בר הפעלה – מכוביד מאוד, ומהוה כשלעצמם אינדיקטיה למסתוכנות. לא לモתר לציין את החשש לשיבוש הליל החקירתי, כפי שפורט מעלה.

טו. איןנו נותר איפוא לערא.

ניתנה היום, י"ט בחשוון התשע"ה (12.11.2014).

ש | פ | ט